

פרשת בלק

ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן (כה, ב)

ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן (כה, ב) היה היה מעשה בשני בני אדם שהיו הולכים מעיר לעיר, ולנים פעם כאן ופעם כאן לצורך פרנסתם. והנה באחת הפעמים, הגיעו שניהם לעיר אחת, שיש בה יהודים וגוים, וכל אחד מהן הוזמן לבית אחר, זה בכאן וזה בכאן, והנה האחד הוזמן לבית יהודי, ואילו חבירו נפל גורלו בבית של גוי, ואכל ונתגאל במאכליו, ואח"כ נודע לו, והיה בצער גדול, וסיפר לחברו, והם היו מבולבלים בשרעפיהם, ואמרו שכאשר נגיע למחוזנו, נכנס לחכם ונספר לו כל הקורות אותנו, והנה כאשר חזרו למקומם שמו פניהם לבית החכם ויספרו לו, ושאל האחד מדוע נפל גורלי להכשל באכילה ושתיה אסורה, ואילו חבירו לא וכו'. שאלו החכם הגד נא לי: כיצד אתה נוהג בביתך באכילות ושתיות... וסיפר לחכם כיצד... אמר לו הרב, ראה, אתה לא כל כך איכפת לך על מאכליך... לכך לא היה לך זכות שיצילך. ואילו חברך נזהר תמיד מה מכניס לבית ממה עשוי, מה כשרותו... ודואג ושם לב, ואיכפת לו. לכך הצילוהו מהשמים. עד כאן המעשה.

וכתב רבנו חיים בן עטר (סוף פרשת שמיני) לבאר כיוצא בזה בפסוק "והתקדשתם והייתם קדושים (במאכלות ההם)... ולא תטמאו את נפשותיכם" היינו שתעשה גדרים וסייגים, ומלבד מה שאתה תעשה מעצמך להזהר, שזהו "והתקדשתם", אני עוד מבטיחך שלא יאונה לך כל רע, וז"ש "ולא תטמאו". עיין שם. וזה כמו שאמרו "הבא להטמא פותחין לו, הבא ליטהר מסייעין אותו" (שבת קד). וסיפר רבנו חיים בן עטר (בפ' שמיני יא, כא) אודות סוג של "חגבים" שלדעתו הם אסורים. ואמר: שמיום שנשמעו דבריו ונזהרו אנשים בהם, אז לא באו יותר אותם חגבים בגבולנו וזה יותר משתים עשרה שנה וכו'. ע"ש.

והנה כל מה שאנחנו מכניסים לפינו, מתעכל, ונהפך להיות חלק מחלקנו ובשר מבשרנו, וממש מהותנו. (ועי' בתוספות גיטין דף ז.ז.). והנה אם המאכלים כשרים וטהורים, אז אדם יש לו רצון טוב ונוהג כשורה, אך כשחס ושלום אוכלין דבר לא כשר ודבר מפוקפק, אז עלולים לצאת מן השורה.

ולכן, כמה חובה מוטל על כל ראש בית אב לדעת נאמנה מה הם המאכלים ומה הן המשקין, המונחים על השולחן, וממלאים את הגוף. והגם כי היום "היוקר יאמיר", והמצב קשה (עד שאומרים בדרך הלצה: פעם אדם היה יוצא עם ארנק קטן וסל גדול לשוק, והיום יוצא בארנק גדול, וחוזר עם סל קטן לבית). מכל מקום יש לתת לב ולהשמר לאכול דבר שיש לו כשרות, ולו כשרות שהיא, אבל לכל הפחות עם כשרות. וזה שנאמר "ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן" - כי ע"י שאוכלים טמא נמשכים לרע, אבל כשאוכלין בקדושה - נמשכים לטהרה! וה' יטהרנו וישמרנו אמן ואמן

מקור: הרב אלעזר רז שליט"א